

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) ชนิดหนึ่งกลุ่มทดสอบก่อนหลัง (one group pretest-posttest design) เพื่อศึกษาผลของการให้ความรู้และข้อมูลย้อนกลับในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อทางอากาศต่อการปฏิบัติของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในแผนกอุบัติเหตุฉุกเฉินและแผนกผู้ป่วยนอก โดยเปรียบเทียบสัดส่วนการปฏิบัติที่ถูกต้องในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อทางอากาศของบุคลากรก่อนและหลังการให้ความรู้และข้อมูลย้อนกลับ ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในแผนกอุบัติเหตุฉุกเฉินและแผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลแม่สาย จังหวัดเชียงราย จำนวน 47 ราย ระยะเวลาศึกษา 4 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2551

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วย คู่มือการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อทางอากาศในโรงพยาบาล แผนการให้ความรู้ในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อทางอากาศในโรงพยาบาล แนวทางการให้ข้อมูลย้อนกลับ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของบุคลากร และแบบบันทึกการสังเกตการปฏิบัติ ซึ่งแบบบันทึกการสังเกตการปฏิบัติผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงด้านเนื้อหาเท่ากับ .97 และค่าความเชื่อมั่นของการสังเกตเท่ากับ 1

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ใช้เวลา 4 สัปดาห์ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลทั่วไปของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลแม่สาย และสังเกตการปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อทางอากาศของบุคลากร ระยะที่ 2 ให้ความรู้และข้อมูลย้อนกลับในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อทางอากาศ ใช้เวลา 8 สัปดาห์ และระยะที่ 3 ประเมินผลการปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อทางอากาศของบุคลากร ใช้เวลา 4 สัปดาห์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติไคสแควร์ และสถิติการทดสอบของฟิชเชอร์

ผลการวิจัยพบว่าหลังการให้ความรู้และการให้คู่มือในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อทางอากาศแก่บุคลากร ร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับแบบรายกลุ่มและรายบุคคล สัดส่วนการปฏิบัติที่ถูกต้องในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อทางอากาศของบุคลากรมากกว่าก่อนการดำเนินการจากร้อยละ 28.5 เป็นร้อยละ 46.1 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อแยกตามกิจกรรมหลักพบว่าในกิจกรรมการแยกผู้ป่วยการปฏิบัติถูกต้องจากร้อยละ 1.7 เป็นร้อยละ 30.8 การสวมอุปกรณ์ป้องกันปฏิบัติถูกต้องเพิ่มขึ้นจากปฏิบัติไม่ถูกต้องเลย เพิ่มเป็นร้อยละ 9.1 และการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยการปฏิบัติถูกต้องเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 84.8 เป็นร้อยละ 96.9 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, .05 และ .05 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการให้ความรู้ร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับแบบรายบุคคลและรายกลุ่มในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อทางอากาศส่งผลให้บุคลากรมีการปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อทางอากาศได้ถูกต้องมากขึ้น

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติของบุคลากรในการวิจัยนี้ ใช้วิธีการสังเกตการปฏิบัติ ซึ่งอาจมีผลให้บุคลากรเกิดการปฏิบัติที่ผิดธรรมชาติ (hawthorne effect) ได้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และใช้วิธีการสุ่มวัน สุ่มเวร และสุ่มแผนกที่ทำการสังเกต ซึ่งบุคลากรที่ถูกสังเกตจะไม่ทราบว่าถูกสังเกตเมื่อใด และอาจลดความคลาดเคลื่อนนี้ลงได้
2. การวิจัยนี้ไม่สามารถมีกลุ่มควบคุม เพื่อใช้เปรียบเทียบผลการปฏิบัติหลังการให้ความรู้และข้อมูลย้อนกลับได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการบริหาร
 - 1.1 โรงพยาบาล ควรนำคู่มือการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อทางอากาศในโรงพยาบาล เผยแพร่ให้กับบุคลากรในทุกหน่วยงานของโรงพยาบาล
 - 1.2 โรงพยาบาลควรจัดระบบประเมินติดตามการปฏิบัติของบุคลากรในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อทางอากาศ เป็นระยะ ๆ ด้วยวิธีการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม
 - 1.3 โรงพยาบาลจัดสถานที่สำหรับผู้ป่วยหรือผู้ที่สงสัยว่ามีการแพร่กระจายเชื้อทางอากาศให้เป็นพื้นที่เฉพาะ รวมทั้งสนับสนุนอุปกรณ์ป้องกัน และกระดาษทิชชูสำหรับผู้ป่วยให้เพียงพอ พร้อมใช้ เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรมีการปฏิบัติตามแนวทางการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อทางอากาศเพิ่มขึ้น

2. ด้านการปฏิบัติการพยาบาล

2.1 ควรส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานที่ให้การดูแลผู้ป่วยอื่น ๆ ให้มีการปฏิบัติตามหลักการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อทางอากาศ โดยการให้ความรู้และแจกคู่มือให้ทุกหน่วยงาน

2.2 ควรส่งเสริมการปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อทางอากาศขยายออกไปในกลุ่มผู้มารับบริการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาพฤติกรรมการติดเชื้อด้วยโรคที่มีการแพร่กระจายเชื้อทางอากาศขณะปฏิบัติงานของบุคลากร

2. ควรศึกษาความยั่งยืนของการให้ความรู้และข้อมูลย้อนกลับในการส่งเสริมการปฏิบัติการพยาบาล โดยมีการติดตามประเมินผลเป็นระยะ เพื่อหาช่วงเวลาที่เหมาะสมในการฟื้นฟูความรู้และให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแนวทางป้องกันการแพร่กระจายเชื้อทางอากาศ

3. ควรศึกษาถึงสาเหตุของการไม่ปฏิบัติตามแนวทางการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อทางอากาศ

4. ควรศึกษาวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการคัดกรองผู้ป่วยด้วยโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจในแผนกผู้ป่วยนอก เพื่อช่วยลดการแพร่กระจายเชื้อทางอากาศ

5. ควรศึกษาการปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อทางอากาศของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย รวมทั้งจัดการห้องแยก และอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับผู้ป่วย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved